KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO
Vastaava päätoimittaja
Turku, puh 11 490

KURIK PITKÄNEN
Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10 - Puh. 38 154

N:o 7
Heinäkuu

Postisiirtotili N:o 6825
Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 30 markkaa vuodelta

48. vuosikerta 1943

KUUROJA LOTTIA

Tässä lehdessä on useinkin kirjoitettu kuuroista miehistä, jotka ovat eri tavoin kunnostautuneet kuulevain rinnalla, tehneet mainetekoja. Yksinpä sodassakin, rintamalla ovat olleet apuna, joku on ihan taistellutkin. Muistaakseni on joku lahtelainenkin kuuro mies ollut aina Espanjassa saakka tappelemassa, silloin Espanjan vapaussodan aikana. Me lukijat katselemme heitä kuin suuria ihmeellisiä sankareita. Sellaisiahan ovat Niilo Mikkola, Mikko Paksujalka ja muut. He ovat olleet etulinjoilla asti, ovat olleet kosketuksissa vihollistemme kanssa ja näyttäneet heille, mitä Suomeen kuuluu.

Näistä kuuroista miehistä puhutaan ja kirjoitetaan kuin sankareista keskuudessamme. Mutta eipä ole lehtemme palstoilla näkynyt paljoakaan kuuroista naisista, vaikka varmaan tiedetään heidänkin joukossaan olevan useitakin, joista kannattaa mainita. Heidän joukossaan on sellaisia, joita kannustaa kaunis isänmaanrakkaus ja lämmin myötätunto toimintaan isänmaan ja sen taistelevien poikien hyväksi. Kaunis ja kunniakas on heidänkin tehtävänsä, hekin taistelevat tavallaan isänmaan, kodin ja vapauden puolesta. He eivät tietenkään tappele etulinjojen tulisissa taisteluissa, kuten miehet. He toimivat kotirintamilla monen monella tavalla suuresti, arvaamattomasti helpottaen taistelevien miesten oloja siellä jossakin rajojemme tämän- ja tuonpuoleisissa suunnattomissa metsissä. Vaatimattomina, uhrautuvina, vaivojaan ajattelematta he, nämä naiset — lotat — työskentelevät hyvän asian, meidän kaikkien tulevaisuutemme, onnemme ja rauhamme hyväksi.

Tämän kauniin ja vaativan tehtävän ovat ottaneet omakseen myöskin eräät kuurot naiset, joiden rinnassa sykkii lämmin rakkaus isänmaahan — maista rakkaimpaan. Yksi heistä on rouva Vappu Nurminen — tunnetun Urho Nurmisen puoliso Lahdesta. Omaa sukua Laitinen, syntynyt 1912 vapunpäivänä, jonka päivän mukaan hän on nimensäkin saanut. Koulunsa hän kävi Oulussa. Toimipaikkansa oli hän valinnut Lahdesta, jossa hän miellyttävällä olemuksellaan sai paljon ystäviä, paitsi kuurojen, myös kuulevien parissa, joutuen ottamaan osaa heidän harrastuksiinsa ja sitä tietä lottatyöhönkin, jossa hän on ollut mukana jo kymmenettä vuotta. Hän ottaa osaa kaikkiin lottien töihin aivan kuin kuulevatkin lotat. Hän kuuluu muonitusosastoon, hoitaa hyvin ja ymmärryksellä kaikki siihen kuuluvat tehtävät ja tulee mainiosti ja vaikeuksitta toimeen kuulevien lottatovereittensa kanssa. Suurkisoissa Lahdessa hän hoiti tarjoilua ja muonitusta myyden virvokkeita y. m. yleisölle. Siinä on jo jotain mainitsemisen arvoista — kuuro myyntipöydän ääressä, palvelemassa suurta yleisöä! Vappu rouva on saanut muistomitalinkin ansioistaan ja on hänet korotettu lottakorpraaliksi!

Tästäkin kaikesta näkee, että pystyy ja kykenee vaikeuksitta naisetkin yhtä hyvin kuin miehet isänmaan palvelukseen ja muu-

Lotta Vappu Nurminen.

hunkin kuulevien rinnalla. Mutta Vappu rouva on hyvin vaatimaton suuren työnsä suhteen. Hän ei suuresti puhu eikä kehu töitään muille, vaan tekee kaunista työtään hiljaisuudessa — uhraa vapaa-aikansa hyvälle asialle. Monikaan ei ole hänen lottatöistään tiennyt, enkä minäkään ennen kuin sattumalta huomatessani kerran kokouksessamme kahden kuuron puhelevan keskenään, että Vappu on lotta! Tartuin heti asiaan ja kävin Vappua ahdistelemaan kyselyilläni. Vain hartaista pyynnöistäni hän kertoili lottatyöstään ja vaikuttimista siihen. Ihmettelynsekaisella kunnioituksella häntä silloin katselin. Kuuro, kymmenettä vuotta lottana. Se on pitkä aika noin uhrautuvan työn kannalta katsoen — ja vielä kaikessa hiljaisuudessa vaatimatta mitään vaivoistaan!

Sotavuotena 1940 joutui Vappu avioliittoon Urho Nurmisen kanssa. Oikean aarteen olikin Urho hänessä tarkkanäköisenä huomannut sekä kiiruhtanut korjaamaan hänet talteensa. Urho pitääkin hyvin paljon Vapustaan eikä ihmekään, — Vappu rouvahan on hyvin miellyttävä, ystävällinen ja ahkera. Naimisiinmeno ei ole vähentänyt Vappu-rouvan harrastusta ja intoa lottatyöhön, eikä hän ole siitä vähääkään luopunut, vaan yhä edelleenkin toimii lämmöllä kauniissa tehtävässään, pysyen uskollisena lottavalalleen. Mainita kai sopii vielä, että hän on hyvä urheilijakin, on K. U. L:n vakinainen jäsen, urheilee, reippailee ja järjestää kuuroille tovereilleen retkeilyjä j. n. e. Siinä on tosiaan reipas kuuro nainen!

Lottatehtäviin on liittynyt muitakin kuuroja naisia — useampiakin, rohkeita, työtä ja vaivoja pelkäämättömiä kuuroja naisia. Sellaisia ovat m. m. Iso-Ettalan sisarukset Kodisjoelta. Heitä on 3 kuuroa sisarusta, Katri, Olga ja Saara, kaikki lottia, koulutovereitani ja ison talon tyttäriä. He hoitavat kotitalossaan kaikki taloon kuuluvat tehtävät — hoitavat kaiken kunnolla ja huolellisesti. Kyllä kaikki käsittävät, miten paljon on suuressa maatalossa tehtäviä — taloustyöt, karjanhoito, maanviljelys y. m. Sen kaiken nämä sisarukset tekevät reippaasti ja taitavasti ja heidän kotinsa on hyvin hoidettu ja vauras.

Mutta tästä kaikesta huolimatta he ehtivät vielä isänmaatansakin palvelemaan. He ovat kuuluneet Lottajärjestöön jo useamman vuoden ajan ja kuuluvat edelleenkin. Hekin ovat ymmärtäneet jalon tehtävän tarkoituksen ja antautuneet siihen koko sielunsa lämmöllä.

Mainitsen vielä muitakin kuuroja lottia, joita en itse tunne, mutta joista minulle on kerrottu: Lotta Kerttu Väänänen, hyvin ansioitunut lotta kuulemani mukaan, mitaleja saanut. Lotta Saara Autio, Hilja Iljäs ja vielä on varmaan useitakin kuuroja lottia, jotka vaatimattomina pysyttelevät tuntemattomina. Kunniaa kaikille uutterille ja uhrautuville kuuroille lotille! H. K—la.

KULTAISIA MUISTOJA

Tuli viesti, surullinen viesti. Tuoni oli jälleen noutanut yhden joukostamme. Tällä kertaa oli tuoni mieltynyt Ailiin. Sinuunko, Aili. Vasta joku kuukausi takaperin näin sinut reippaana ja säteilevän riemukkaana. Olit silloin kotiinpaluumatkalla pohjoisesta ja poikkesit matkasi varreella tännekin Kuopioon, lapsuutesi, — koulu- ja nuoruutesi kaupunkiin. Olit jo tyttönä ystäväni. Oi, mikä ystävä. Aina aurinkoisella mielelläsi levitit ympärillesi iloa ja riemua. Vallattomuudet olivat monet, mutta ne vallattomuudet olivat sellaista laatua, että koko ympäristösi hymyili niille. Muistanpa kun kerran me yhdessä kiivettiin kotonasi tuolille ja kurkistelimme pianon sisustaa, tuumiskelimme, että mitähän se piano on syönyt, kun siitä lähtee niin suloisia ja mankuvia ääniä. Sattui siihen tulemaan naapurin rouva. Me säikähdimme. Pianotuoli pyörähti ja me molemmat romahdimme alas. Rouva tuli apuun pahoitellen, että oli häirinnyt »pianonvirittäjiä» työssään ja että olimme äärettömän innokkaita saamaan isoja älynystyröitä. Aili, sinä innostuit kehoittamaan meitä molempia keräämään lisää päähämme yhtä mahtavia älynystyröitä. Ah, Aili! Ne olivat aikoja, sanomattoman suloisia.

Ja tuonen herrako sinut vei. Juuri syntymäpäivänäni. Siis kesäkuun neljäs. Sinähän olit täynnä elämää ja toiveita. Ne ajat, jolloin olit Kuopion K. m. yhdistyksen jäsenenä, olivat harvinaisen vilkkaita. Sinusta säteili intoa ympäristöösi. Monia vuosia olit toimeliaimpia johtokunnan jäsenenä. Sattuipa niinkin, että olit puheenjohtajana. Mutta sehän oli erehdys. Olithan silloin vielä miltei lapsi, 17—18 vuotias. Tuossa iässä monen tytön ajatukset eivät suinkaan voi pysyä järjestyksessä. Ah, miten innokas olitkaan näytelmä-, puku- ja tanssipuuhissa. Kylläpä me yhdessä touhuttiin. Voi koreita pukuja ja muhkeita peruukkeja, joita sain kerjätä lainaksi näytelmäseuroilta sinun herttaisten päähänpistojesi vuoksi. Ei puuttunut yhdistyksestämme iloa ja elämää. Juhlia vietettiin tämän tästä. Sattuipa useinkin, että pitkämatkalaisia nuorukaisia tuli juuri sinun herttaisen olemuksesi vuoksi juhlillemme ja minä en osannut olla mustasukkainen kuten monet nuoret tytöt yleensä vaan päinvastoin olin hyvilläni. Niinpä olit sinäkin, Aili, kun minun kohdalleni sattui sama onni. Ja mekös kiusoittelimme. — Maailma sitten vieroitti pois meidät toisistamme. Vaan sua Aili, iäti mä muistan ainiaan.

Siellä Etelä-Suomessa et jättänyt iloista mieltäsi. Sielläkin herttaisella olemuksellasi kokosit ympärillesi kohtalotovereitasi. Joutuessasi perheenäidiksi ja suuren talouden emännäksi, et unohtanut osatovereitasi. Miehesi rinnalla uurastit lastesi, kotisi ja osattomien eteen. Tietojeni mukaan oli kotisi aina avoin osatovereillesi. Pidit myös kuurojakin apulaisia taloudessasi. Ja miehesi kanssa toimit edelleenkin k. m. yhdistyksessä. Sainpa tietooni myös, että olit viime aikoina kaiken työnpaljouden lisäksi avannut kukkakaupan vanhimman tyttäresi kanssa. En hämmästynyt juuri. Sillä tiesinhän, että kaikki, mikä on kaunista sydämessä, kaipaa kaunista ympäristöä ja kauniita tekoja. Ja kukathan ovat kauniita. Elit siis viimeiset aikasi kukkien parissa ja kukkakumpusi alle pääsit lepoon.

Uinuos iäistä untasi, kunnes puhtahin valkosiivin saat ylös kirkkauteen.
Sul' oli suunta selvä, ihanne kirkkahin,
Ja tahto ylös käydä, valistaa kuurotkin,
Ett' kuuleva ja kuuro ain' kulkisi rinnakkain,
Näin oikeaa, ja totta, sä etsit pystypäin.
Oi, rakas vainajamme, sun tuhat toivehes,
Ne hohdettansa vielä luo päivään nykyiseen,
Ja kirkkahina säilyy joukossa muistojen,
Tuo ahjo innon lämmön, tuo valo kuurojen.

Helga.

LIITON TOIMISTO

pidetään suljettuna kesäloman ja maataloustöihin osallistumisen takia 15. 7. — 15. 8. välisenä aikana. Kiireellisissä asioissa voidaan kääntyä allekirj. sihteerin puoleen, os.: Hausjärvi, Kurkelan posti, Tyynelä.

Rurik Pitkänen.

AILI SIHVOLAN MUISTOLLE

Yllättäen saapui luoksemme viesti, että Sinä rakas Aili, poistuit elämästäsi tuonne, josta et enää koskaan palaa takaisin. Järkyttyneinä tästä ajattelimme: »Miksi niin varhain?» Ethän ollut vielä 44 vuotta täyttänyt. Jätit kaikki kesken. Oliko tämä Jumalan tahto?

Muistuu mieleeni elävänä se tapaus, kun Sinut tuotiin yhden pojan (Kaarlon tai Rurikin) kanssa Tilda-rouvan taluttamana luokallemme Kuopion km. koulussa, jossa olimme 3 luokalla. Tilda-rouva kysyi, kummanko haluamme luokallemme, kun meillä oli luokassa 3 osastoa. Aili, Sinä seisoit niin herttaisena, 9 vuotiaana pikku tyttönä, että heti huusimme yht'aikaa »Tuo tyttö». Tilda-rouva hymyili ja jätti Sinut luokallemme. Niin Sinusta tuli meidän kaikkien rakastama luokkatoverimme koko koulun ajaksi. Koska olimme ehtineet pitkälle laskennossa, niin opettajani kehoitti Ailia lukemaan kanssani laskentoa. Niin Sinä aloit käydä luonani Asuntolassa ja me yhdessä aloimme innostuneina laskennon harjoitukset. Niin alkoi tästä versoa uskollinen ystävyytemme, joka kesti kuolemaasi asti. Olit kutsunut minut pääsiäislomalle kotiisi maalle. Muistissani pysyy vielä ensimmäinen matkani kotiisi. Sitten järjestit minut asumaan kotonasi, jossa sain asua 5 vuotta ja jossa saimme jakaa keskenämme ilot, surut, läksyjen luvut j. n. e. Myöhemmin tuli elämääsi Augusta, ystäväsi. Koulun loputtua tiemme erkanivat, mutta silti olimme kirjeenvaihdossa. Sitten osuin jälleen kotiisi kotiapulaiseksi, jossa sain seurata kun Sinut vietiin morsiamena uuteen kotiisi Inkeroisiin Sihvolan taloon. Inkeroisissa alkoi työn aherrus omassa kodissa, jossa oli kasvavaa, uutta polvea. Osallistuit nuoruuden innolla km:ien rientoihin, ensin Kuopion km. yhdistyksessä, sitten Kotkan km. yhdistyksen puheenjohtajana ja nyt Kymenlaakson uuden km. yhdistyksen puheenjohtajana. Sitten olit myös mukana innokkaana lottana lottatehtävissä, siitä huolimatta, ett'ei terveytesi ollut niin hyvä. Ja useita vuosia sitten perustit kukkakaupan ja kehitit sitä edelleen. Olen niin kiitollinen kohtalolleni, että sain tilaisuuden viime syksynä käydä kotonasi. Ei aavistettu, että se oli viimeinen kerta. Oli niin virkistävä käydä. Olit aamusta iltaan emännän tehtävissä ja myös kukkakaupassa, touhua ja kiirettä oli askareissasi, kun oli viljan leikkuu ja perunan nosto käynnissä ja työväkeä oli vähän. Mutta silti saimme iltaisin rauhassa jutella. Monia suunnitelmia teit monessa asiassa. Nyt ne jäivät kesken. Kotisi on ollut aina vieraanva-

AAPO SUTTA HAASTATTELEMASSA

Kuten lukija muistanee, olen kirjoittanut Suden elämän vaiheista t. l. n:ossa 2. Sain tiedon hänen veljentyttäreltään Elsa Virolaiselta, että hän on saapunut Lohjan karanteenileirille 26. 5. Tämän johdosta tiedoitimme sinne, että olemme valmiit vastaanottamaan kuuromykkäsokean inkeriläisen taiteilijan hoiviimme. Eräs saattaja toi hänet Helsinkiin 17. 6.

Haastattelu oli vaikea tehtävä minulle etenkin kun piti muovailla haastateltavan viittomakieltä kirjoitetuiksi sanoiksi. Pyysin

Taiteilija Aapo Susi

Aapo Sudelta joitakin tietoja hänestä itsestään ja oloistaan Inkerissä. Taiteilija Susi kertoikin seuraavaa:

Suomalainen siirtokomissio Hatsinassa järjesti minut sieltä lähteneen joukkokuljetuksen mukana 5. 5. -43 Viroon, josta pääsin laivalla Paldiskista Hankoon, jatkaen matkaani sieltä Lohjan leirille asumaan kolmeksi viikoksi. Vähällä olin joutua Moskovan hallituksen pakkosiirtomääräyksen mukaan kuljetetuksi Siperian aavikoille, mutta pelastuin viime hetkellä saksalaisten avulla. Bolshevikit ryöstivät kansalta leipäviljan ja irtainta tavaraa sekä polttivat useita kyliä ja raahasivat väestönkin mukanaan rintaman lähettyviltä. Pelastuakseni nälkäkuolemasta olen myynyt vaatteita, ostaakseni siten ruokaa. Leipä maksoi Hatsinan torilla Saksan marrainen, ottanut vastaan vieraita. Muistan myös monet keskustelumme uskonnosta. Sydämessäsi säilytit lapsuutesi uskon ja muistit aina Jumalaa, jota äitivainajasi opetti sinua ja minua lapsuutemme aikoina rukoilemaan.

Nyt Sinä olet poissa. Tuntuu kovin vaikealta tottua siihen. Siunattu olkoon Sinun muistosi. Lepää rauhassa, rakas Ystäväni.

Kirsti Ahonen.

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON VUOSI- JA EDUSTAJAKOKOUS

(Jatkoa edell. numerosta.)

Toimittaja Rurik Pitkänen alusti kysymyksen:

Mitä Liitto voisi tehdä kuuromykkäin auttamiseksi valtion, kuntien ja seurakuntien virkoihin?

Kuuromykkäinliiton aikaisemmissa edustajakokouksissa on joskus ollut puhetta, että kuuromykkien pitäisi päästä esim. kuuromykkäinkoulujen käsityönopettajiksi. Kuitenkaan ei asian hyväksi ole mitään tehty sitten kun asia ensi kertaa esitettiin Suomen IV:nnessä kuuromykkäinkokouksessa Tampereella kesäk. 7 p:nä 1908 (ks. e.m. pöytäkirja, siv. 9—10). Kaikki sellaisetkin kuuromykkäinkoulujen opettajanvirat, jotka ilman epäilystä soveltuisivat kuuroille, ovat täytetty kuulevilla.

Kuuroja voidaan ajatella, paitsi käsityönopettajiksi kuuromykkäinkouluihin, myöskin varsinaisiin opettajanvirkoihin viittoma- ja kirjoituskouluissa. Pätevyysvaatimukset eivät ole niin suuret, etteikö lahjakkaammat kuurot niistä helposti suoriutuisi. Ja opettajanvirat ovat hyvin palkattuja, tarjoavat runsaasti hyviä kehitysmahdollisuuksia pitkinä loma-aikoina, ja lisäksi opettajat saavat palkkauksessaan lukea hyväkseen huomattavat kalliinpaikan- ja perhelisät, joten taloudellisetkin syyt kehoittavat kuuroja hakeutumaan opettaja-alalle. Ansiokkaina edelläkävijöinä voin mainita kuuromykkäinkoulujemme isän Carl Oskar Malmin, Lorenz Eklundin, D. F. Hirnin ja useita muita eteviä kuuromykkäin opettajia, jotka — itse kuuromykkinä — parhaiten pystyivät ymmärtämään **oppilaitaan ja kehittämään** heistä itsenäisiä, hyvin menestyviä kansalaisia. Käsityönopettajiksi sivutoimenaan soveltuvat nykyisin jokaisessa koulukaupungissa löytyvät kuurot ammattilaiset. Toistakymmenvuotinen kokemus m.m. kirjapaino Surduksessa osoittaa, että kuuro ammattiopettaja pystyy kehittämään hyviä ammattilaisia sellaisistakin, joilla ei muuten olisi ollut edellytyksiä valitsemalleen alalle. Niinkuin sanottu, kohtalotoveri ymmärtää parhaiten toista ja voi vetää esiin hänessä piilevät kyvyt ja mahdollisuudet.

Seurakuntatyössä taas soveltuu kuuroille diakoonin ja seurakuntasisaren toimet. Tänne Helsinkiin on palkattu kuuleva seurakuntasisar, mutta ilman epäilyksiä voi sanoa, että tehtävään olisi joku kuuro ollut pätevämpi kuin nyt toimeen valittu. Pappi, jonka alainen seurakuntasisar on, voi hoitaa muut asiat, sisaren työskennellessä yksinomaan kuurojen parissa. Kuuro ymmärtää toisen kuuromykän sielunelämää ja vaikeuksia paremmin kuin kuuleva.

Kuntain töistä ei minulla ole tarkempaa tietoa, mutta epäilemättä niissäkin löytyy sellaisia paremmin palkattuja tehtäviä, joissa ei tarvita kuuloa, vaan taitoa ja tarkkuutta. Kuuromykille olisi saatava kunnankin palveluksessa työalaa, koska kunnat maksavat toimenhaltijoilleen verrattain hyvän palkan, mihin tule lisäksi lapsiavustukset ja eläkkeet, samoinkuin valtion ja seurakunnankin viroista.

Siksi ehdotan:

koissa 10—12 (Mk 200—220). Kun Suomen kuuromykkien keräämä avustusraha tuli minulle sotilaspastori Jääskeläisen välityksellä, tulin hyvin liikutetuksi. Olen aina kiitollinen Suomen kohtalotovereille heidän myötätuntoisesta avuliaisuudestaan, joka on tullut minun osakseni. Tiedon siirrosta Suomeen otin ilomielin vastaan ja ryhdyin suorittamaan matkavalmistuksia. Vihdoinkin toteutui unelmani, kun minulle suotiin kauan kaivattu tilaisuus päästä Salmelan kuuromykkäin ukkokodin hoiviin. Iloitsen myös pelastuessani sodan jaloista, nälästä ja kurjuudesta. Vanhoilla päivilläni sain tehdä kaupunkimatkoja säkki selässä myydäkseni maitoa. Maitohinkit oli sijoitettu säkkeihin ja olkapäille, jolloin niitä voi kantaa. Välillä korjasin rikkoutuneita kelloja ja suoritin muotokuvasuurennustöitä vuoteen 1941, sokeutumiseeni asti.

Muistellen menneitä aikoja hän kaivoi vanhoja työtodistuksia esille ja näytti minulle. Susi oli veistellyt 8 kuukautta v. 1906 Kansallismuseon julkisivun ornamenttejä. Sitten hän astui Vuolukivi-Osakeyhtiön palvelukseen, joka lähetti hänet suorittamaan hienompia kuvanveistotöitä Moskovaan ja Pietariin. Hän kyseli vanhoja ystäviä, joitten kanssa hän solmi ystävyysliittoja 35 vuotta sitten, ja hämmästyi saadessaan tietää, että suurin osa heistä nukkuu jo nurmen alla.

Oltuaan kolme päivää Helsingissä meidän pappimme Paunu vei hänet Ukkokotiin, missä hän saa viettää lopun elämästään rauhassa sodan kärsimyksiltä. Omasta puolestani kiitän kuuromykkäin pappia, joka vaivojaan säästämättä on huolehtinut sokeavanhuksen siirrosta vanhaan emämaahamme. E. Ks.

että kuuromykkäin maatalous- ja ammattikoulun perustamisen olessa lähimmän tulevaisuuden asiana, Liitto ryhtyisi toimenpiteisiin sanotun koulun ammattiopettajain saamiseksi kuurojen omasta keskuudesta ja

että Liitto sopivalla tavalla valvoisi kuuromykkäin etuja ja koettaisi saada valtion, kuntien ja seurakuntien virkoihin nimitetyksi niihin sopivia kuuroja, tarvittaessa erivapaustietäkin käyttäen.

Neiti Laina Vainola kannatti asiaa. Hän oli oman opettajansa Aapo Jukolan kehoituksesta aikonut valmistautua kuuromykkäin viittomakoulun opettajattareksi ja siinä tarkoituksessa opiskellut ahkerasti, käyden m.m. kuulevien kansanopistonkin. Virkaan pääsystä ei kuitenkaan tullut mitään, koska silloinen aistivialliskoulujen tarkastaja vastusti kuuromykkäin pääsyä opettajanvirkoihin.

Tarkastaja J. K. Palomaa mainitsi, että kuuromykkiä on valtion palveluksessa kuuromykkäinkouluissa m.m. talonmiehenä sekä palvelijattarina, ja hän on puolestaan koettanut valmistaa kuuroille mahdollisuuksia päästä kuuromykkäinkoulujen palvelukseen. Kuurojen täytyy pyrkiä eteenpäin ja Auttajayhdistysten on tuettava eteenpäin pyrkiviä kuuroja.

Maanviljelijä K. A. Somppi esitti:

Eikö voitaisi kuuromykkäin kirkkopäivillä kerätä kolehtia "Hiljaisen Seurakunnan" tukemiseksi?

Hän mainitsi kuulleensa, että kuuromykkäin papit saavat uhrata m.m. omia varojaankin tämän paimenkirjeensä kustantamiseksi, joten olisi syytä kehoittaa kuuromykkien kirkkopäivillä ja muissa tilaisuuksissa keräämään kolehtia sanotun lehden taloudelliseksi tukemiseksi.

Pastori L. Paunu vastasi, että yleinen kirkolliskokous on myöntänyt varoja "Hiljaisen Seurakunnan" painattamista varten. Lisäksi auttajayhdistykset avustavat sitä omalta osaltaan. Ei vastustanut kolehdin keruuta kirkkopäivillä lehden tukemiseksi, vaan piti sitä kauniina tekona, josta papit ovat kiitolliset.

Asia jätettiin kirkkopäiväin järjestäjäin vapaasti päätettäväksi.

Puuseppä U. Lehtimäki alusti kysymyksen:

Olisiko suotavaa, että Suomen Kuuromykkäinliitto pe-

rustaisi oman kukkasrahaston, jonka tarkoituksena on välittää adresseja tilaajille määrätyllä hinnalla?

Nykyään Suomessa toimivat eri kukkasrahastot: Aseveljien kukkasrahasto y.m. Vainajan muistoa kunnioitetaan kukkasrahaston adressin välityksellä. Myös adressi on sopiva käyttää merkkipäivä- ja perhejuhlaonnitteluihin. Se on kaunis ja arvokas tapa.

Jotkut kuurot ovat myös kunnioittaneet vainajan muistoa adressin välityksellä. — Suuremmatkin lahjoitukset otetaan vastaan. Näin kukkasrahastoon kertyneet varat ja korot käytetään puutteenalaisten kuurojen valistamiseen y.m.

Asiaa kannatettiin ja jätettiin keskushallituksen harkittavaksi, olisiko syytä ryhtyä **toimenpiteisiin** sen toteuttamiseksi.

Kirjaltaja Eino Karilas esitti kysymyksen:

Onko kuuromykkäin oman talon hankkiminen ehdottomasti tarpeen vaatima?

Kun Helsingin K.m. yhdistys viettää 50-vuotisjuhlaa parin vuoden perästä Suomen Kuuromykkäinliiton 40-vuotisjuhlan yhteydessä, olen hautonut mielessäni kauan oman talon tarvetta, koska olen itse tutustunut Kööpenhaminassa, Oslossa, Warsovassa, Wienissä ja Budapestissä oleviin kuuromykkäin taloihin.

Meidän suunniteltu yhteinen talomme olisi ostettava viisikerroksinen kivirakennus, jonka voisi uusia ajanmukaiseksi. Pohjakerrokseen järjestettäisiin pienehkö pesulaitos, jossa työskentelisi muutamia kuuromykkänaisia, liikehuoneita k.m. käsityöläisiä varten ja varastohuoneita sekä paperikauppa. Ensimmäiseen kerrokseen tulisi ehkä suurempi juhlasali siten järjestettynä, että salin yhteen päähän sopisi voimistelutelineet lattiaan ja seinään **kiinnitettyinä** ynnä toiseen päähän tulisi näyttämöosasto. Myöskin voisi sijoittaa samaan kerrokseen H. K. Y:n ja S. K. L:n toimistohuoneita y.m. ravintola- ja seurusteluhuoneita. Saman kerroksen pihanpuolelle tulisi Surdus Oy:n kirjapainon huoneisto. Kolmanteen kerrokseen tulisi erillisiä huoneita nimittäin pääkaupungissa asuvalle kuuromykkäin papille, H. K. Y:n talon isännöitsijälle ja S. K. L:n asiamiehelle sekä vahtimestarille. Neljäs ja viides kerros ajateltaisiin sellaiselle oppilaskodille, jossa Surduksen oppilaat voisivat asua, pieniksi asunnoiksi vanhemmille ja yksinäisille k.m. pariskunnille tai vuokra-asuntona kunnollisille nais- ja miespuolisille kuuromykille. Sinne sopisi myös järjestää vieraskoti matkustavaisille kuuromykille.

Tämän asian toteuttamista varten perustettaisiin rakennusrahasto, johon varoja saataisiin uuden vuoden onnittelurahoista ja arpajaisista voittosummia. Kaikki riippuu kokonaan yhteisestä harrastuksesta, yhteisistä ponnistuksista ja vahvasta luottamuksesta tarkoitusperän saavuttamiseksi. Esimerkin vuoksi mainittakoon, että Helsingin sokeat ovat pystyttäneet tarmokkaasti kootuilla lahjoituksilla ja arpajaisvoittorahoilla Pengerkadulle rakennetun miljoonatalon. Ehdotan siis, että vuosikokous:

jättää S. K. L:n ja H. K. Y:n tehtäväksi hankkia yhteisesti oman kuuromykkäin talon Helsinkiin,

että S. K. L:n keskushallitus ja H. K. Y:n johtokunta perustavat talon rakennusrahaston ja järjestävät toiset miljoona-arpajaiset tämän asian hyväksi.

Keskustelussa mainittiin m.m. että Helsingin sokeat olivat saaneet taloansa varten miljoonalahjoituksen sekä hyvin edulliset valtion ja kunnan lainat, mutta muutaman vuoden perästä koko talo meni konkurssiin. Puheenjohtaja lausui, että ajatus on kaunis, mutta sen toteuttaminen on kaukaisen tulevaisuuden asia ja kysyy kymmeniä miljoonia. Jokainen yhdistys saa kartuttaa omaa omakotirahastoaan ja hankkia mahdollisuuksien mukaan oman talon toimintaansa varten.

Asia ei antanut aihetta toimenpiteeseen.

Puuseppä Anton Hellöre ehdotti, että

saataisiin oma konsulentti maamme kuuromykille, joka avustaisi heitä työn hankkimisessa samalla tavalla kuin Ruotsissakin.

Keskustelussa katsottiin, ettei konsulentin viran perustaminen ruotsalaiseen malliin ole tarpeellinen nykyoloissa, koska meillä on kuuromykkäin auttajayhdistykset, jotka m.m. **hankkivat** työpaikkoja kuuromykille. **Vastaavia** yhdistyksiä ei Ruotsissa ole. Lisäksi työtilanne on nykyisin hyvä. Työtä on tarjolla enemmän kuin työnhakijoita.

Puheenjohtaja kehoitti alustajaa kirjoittamaan kysymyksestä kuuromykkäin- ja sokeainopettajain lehteen, että asia pysyisi vireillä.

Koska aika oli kulunut pitkälle, katsoi puheenjohtaja täytyvänsä keskeyttää kokouksen ja sirtää loput asiat keskushallituksen käsiteltäväksi ja mahdollisesti osan nistä vuoden 1944 edustajakokoukselle.

Iisalmen seudun kuurojenyhdistyksen perustavan kokouksen osanottajia. (Valok. V. Balck.)

KUUROJENYHDISTYS IISALMEEN

Iisalmen Kuurojen Yhdistyksen perustava kokous pidettiin 29—30 päivänä kesäkuuta. Edellisenä iltana, lauantaina kokoonnuttiin Seurakuntatalolle, missä toimittaja Rurik Pitkänen piti alkajaispuheen, mainiten, että Iisalmessa on jo kerran ennenkin ollut Kuuromykkäin Yhdistys, joka kuitenkin lopetti toimintansa. Nyt on kuitenkin paikkakunnan ja ympäristön nuorissa herännyt ajatus perustaa uusi yhdistys, mikä on ilahduttava merkki henkisestä virkeydestä. Juotiin yhteisesti paikkakunnan kuurojen tilaisuuteen lahjoittamat korvikkeet vehnäsineen. Herra Veikko Lämsä puhui tämän jälkeen, muun muassa mainiten, kuinka kuulevilla näkyy olevan ikävä tapa pettää kuuroja esim. palkanmaksussa. Kuurolle, joka hiljaisena ja ahkerana tekee työtään maksetaan vähemmän kuin kuuleville, jotka tuhlaavat aikaa useinkin joutavaan lörpöttelyyn työaikana. Toivomuksenaan esitti hän Kuurojen Yhdistyksen perustamisen paikkakunnalle ja ettei sitä jätettäisi taas sikseen, kuten edellisenä vuonna oli sattunut joittenkin toista mieltä olevien vuoksi. Vielä puhui rouva Milja Savolainen Kuopiosta, tuoden oman yhdistyksensä puolesta terveiset iisalmelaisille.

Väliajan jälkeen, jolloin kokouksen osanottajat valokuvattiin, laulettiin toimittaja Pitkäsen johdolla yhteisesti viittomalla »Nälkämaan marssi». Tämän jälkeen toimittaja Pitkänen piti laajahkon esitelmän kiinalaisista ja heidän tavoistaan, mitä mielenkiinnolla seurattiin. Ohjelmassa piti olla lopuksi elokuvaesitys, mistä kuitenkin sopimattoman sähkövirran vuoksi oli luovuttava.

Seuraavana päivänä, sunnuntaina kokoonnuttiin jälleen samaan paikkaan. Aluksi juotiin jälleen iisalmelaisten tarjoamat ilmaiset korvikkeet vehnäsineen, jonka jälkeen toimittaja Pitkänen alusti kysymyksen yhdistyksen perustamisesta. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin tämän jälkeen toimittaja Pitkänen ja sihteeriksi rouva Milja Savolainen Kuopiosta. Kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin herrat Väinö Partanen ja Veikko Lämsä. Yksimielisesti päätettiin tämän jälkeen perustaa kuurojen yhdistys paikkakunnalle ja nimeksi hyväksyttiin »Iisalmen seudun Kuurojen Yhdistys».

Toimittaja luki sitten ehdotuksen yhdistyksen säännöiksi, mikä hyväksyttiin sellaisenaan. Toimitettiin jäseneksi ilmoittautuminen, jolloin heti viisitoista henkeä läsnäolleista 19 ilmoittautui, maksaen sisäänkirjoitusmaksuna 5 markkaa. Tämän jälkeen seuranneessa puheenjohtajan vaalissa sai eniten ääniä neiti Lydia Lappi, joka siis valittiin tämän uuden yhdistyksen ensimäiseksi puheenjohtajaksi. Lisäksi saivat ääniä neidit Hanna Kainulainen ja Hilkka Hyrkäs, sekä herra Veikko Balck. Ratkaisevasti kuitenkin vaikutti puheenjohtajan vaaliin se seikka, että tämä asuu itse paikkakunnalla, monilla toisilla kun sensijaan oli kenellä 50, kenellä 17 km matka kaupunkiin, minkä voi katsoa tuottavan haittaa yhdistyksen toiminnalle näin alussa.

Johtokuntaan valittiin Veikko Lämsä, Veikko Balck, Hanna Kainulainen ja Aili Tenhunen, varalle Hilkka Hyrkäs ja Väinö Partanen, lisäksi sai Ada Partanen jonkun äänen. Tilintarkastajiksi valittiin toimittaja Rurik Pitkänen ja rouva Augusta Kääriäinen, varalle nti Martta Kärkkäinen.

Jäsenmaksuksi täksi vuodeksi hyväksyttiin 10 mk, mikä tekee yhteensä 13 mk, Liitolle menevän veron kanssa.

Väliajalla kokoontui vastavalittu uusi johtokunta, jolloin varapuheenjohtajaksi tuli Veikko Balck, sihteeriksi Hanna Kainulainen, rahastonhoitajaksi Aili Tenhunen ja jäsenkirjuriksi Veikko Lämsä.

Lopuksi toimittaja Pitkänen onnitteli Liiton puolesta vastaperustettua yhdistystä lämpimin sanoin. Kuopion Kuuromykkäin yhdistyksen onnittelut esitti rouva Milja Savolainen, mainiten mm., kuinka yhdistyksen perustaminen on merkkinä henkisestä virkeydestä kuurojen keskuudessa, osoittaen, että he kaipaavat muutakin tavanomaisen arkisen työn lomassa.

Lopuksi mainittakoon, että Iisalmen Kuurojen Yhdistyksellä on esitelmäpäivät tulevan marraskuun 6—7 päivinä.

Mila.

MUISTA LEHDISTÄ POIMITTUA

Uusi Suomi on julkaissut pääkirjoituksena 3. 5. 1943 seuraavan artikkelin:

Aistiviallisten lasten koulutus

Käynnissä olevasta sodasta ja sen aiheuttamista vaikeuksista huolimatta maamme kansanopetus, vieläpä oppikouluopetuskin, on saatu käyntiin jokseenkin säännönmukaisena. Ilahduttavin puoli asiassa on oppivelvollisuusiässä olevien lasten koulutusmahdollisuuksien järjestyminen.

Tässä valoisassa kuvassa on kuitenkin havaittavissa eräs tumma kohta. Kuurot ja sokeat lapset eivät nimittäin ole päässeet kouluihinsa oppivelvollisuuttaan suorittamaan. Heiltä on mennyt kallista kouluaikaa hukkaan jo noin kaksi vuotta. Hiljattain ovat tosin aistivialliskoulut, joita oppivelvollisia lapsia varten on kaikkiaan kahdeksan, päässeet osittain alkamaan toimintansa vuokraamissaan huoneistoissa, eräissä tapauksissa rukoushuoneissa tai kirkoissakin. Tällainen työskentely ei kuitenkaan vastaa läheskään täydellistä koulutyötä jo yksin siitä syystä, että suurin osa oppilaista on tilan puutteen vuoksi täytynyt jättää kouluihin kutsumatta. Tästä syystä on myöskin 130 kuuromykkää ja 25 sokeaa oppivelvollisuusiän saavuttanutta lasta joutunut turhaan odottamaan jo pitkät ajat koulutielle pääsyä. Edelleen on mm. käsitöiden opetus huoneistojen puutteen vuoksi jäänyt joko kokonaan pois tai on sitä voitu vain puutteellisesti järjestää. Kun aistiviallisille ei heidän omien koulujensa ulkopuolella ole mitään ammattiopetusta toistaiseksi järjestetty, niin on hyvin ymmärrettävissä, mitä käsityönopetuksen puutteellisuus merkitsee heidän vastaiselle elämälleen. Kun sitäpaitsi koulujen asuntoloita ei ole ollut käytettävissä, ovat myös lasten majoitusvaikeudet käynneet suuriksi.

On syytä palauttaa mieliin, että kuulevilla ja näkevillä kansalaisillamme on, paitsi terveitä aistimia, joiden avulla he voivat itseänsä kehittää, myös moninaiset ammattikoulut, kansanopistot, oppi- ja korkeakoulut, mutta aistiviallisilla lapsilla vain rajoitetut mahdollisuudet heidän omissa kouluissaan. Jos heidän ainoa koulutiensä pysyy suljettuna vuosikausia, tekee se tuhoisaa jälkeä näiden lasten henkiselle ja myös ammatilliselle kehitykselle. Vain koulu voi heidät nostaa ihmisarvoiseen elämään ja tehdä heistä itsensä elättäviä ja yhteiskuntaa rakentavia kansalaisia. Ilman koulua he jäävät henkiseen pimeyteen ja yhteiskunnan rasitukseksi. Koulu merkitsee näille lapsille enemmän kuin millekään muulle oppilasryhmälle, sillä se on heille kaikki kaikessa.

Kun aistivialliskoulujen toiminta — talvisodan aika mukaan lukien — on jo kahden vuoden ajan ollut pysähdyksissä, niin olisi heidän koulunsa saatava viimeistään ensi syyslukukauden alusta käyntiin täydessä laajuudessaan, jotta kouluihin pyrkivät pienet kuurot ja sokeat lapset voitaisiin myös kouluihin kutsua. Tätä vaativat kohtuus- ja oikeudenmukaisuusnäkökohdat näitä elämän varjopuolelle joutuneita lapsia kohtaan. Hyvällä tahdolla löytänevät ne viranomaiset, jotka asiaan voivat vaikuttaa, tarpeelliset keinot kuuromykkäin- ja sokeainkoulujen vapauttamiseksi opetustyötä varten, jollei muuten, niin äärimmäisessä tapauksessa varaamalla vuorostaan tasapuolisuudenkin vuoksi muita koulurakennuksia niihin tarkoituksiin, joita aistivialliskoulujen rakennukset ovat tähän saakka palvelleet.

Urheiluosasto

KILPAILUKUTSU

Lahden Kuurot Urheilijat järjestävät kansalliset uintikilpailut Lahdessa Möysän hiekkarannalla sunnuntaina heinäk. 25 p:nä alkaen klo 13. Kilpailulajeina on miehille 100 m rintauinti ja 100 m vapaauinti sekä naisille 50 m rintauinti ja 50 m vapaauinti.

Osanottoilmoitukset pyydetään lähettämään viimeistään heinäk. 20 p:ään mennessä os.: hra Kustaa Leppänen, Lahti, Mytäjäinen. Osanottomaksu on kaikkiin sarjoihin 20 mk. Jälki-ilmoituksista peritään kaksinkertainen maksu. Osanottajille myönnetään yhden vuorokauden vapaa majoitus.

Kansallisten uintikilpailujen yhteydessä pidetään myöskin jäsentenväliset uintikilpailut. Kilpailujen jälkeen klo 18 on iltama palkintojenjakoineen Työväen talolla Nastolankatu 3.

Osanottajia pyydetään hyvissä ajoin ilmoittamaan, millä junalla saapuvat, että tiedetään järjestää vastaanottaja asemalle. Huvimatkailijoille ei seuran puolesta järjestetä majoitusta.

Lauantaina 24 p:nä klo 19 on jäsentenväliset kilpailut miehille 5-ottelussa ja naisille 3-ottelussa Lahden urheilukentällä.

Runsasta osanottoa toivoen merkitsemme urheiluterveisin

Lahden Kuurot Urheilijat

Urho Nurminen puheenjohtaja — *Aino Pöllänen* sihteeri

KILPAILUKUTSU.

Asianomaisella luvalla järjestämme kansalliset kilpailut 6-ottelussa ja juoksusarjassa Väinölänniemen urheilukentällä sunnuntaina elokuun 15 p:nä klo 12. Lajit 6-ottelussa: 100 metrin juoksu, 1000 m juoksu, pituus- ja korkeushyppy, kuulantyöntö ja kiekonheitto. Juoksusarjassa: 800 m juoksu ja 3000 m juoksu, 800 m juoksu alkaa klo 10 ja muut lajit klo 12.

Palkintoina molemmissa sarjoissa jaetaan arvoesineitä.

Osanottoilmoitukset tehtävä elokuun 7 päivään mennessä os.: A. Savolainen, Kuopio, Hämeenkatu 33, as. 8. Mukaan liitettävä osanottomaksuna 20 mk sarjalta. 1 vuorokauden vapaa asunto varataan kilpailijoille.

Urheilutervehdyksellä:

Kuopion Kuuromykkä-Urheilijat

Aleksi Savolainen puheenjohtaja. — *Aarne Holopainen* sihteeri.

KUOPION KUUROMYKKÄ-URHEILIJAT järjestää kansalliset kilpailut elok. 15 p:nä. Lauantaina klo 18 on tutustumistilaisuus Puistokansakoululla hauskalla ohjelmalla. Sunnuntaina kilpailujen päätyttyä klo 17 samassa paikassa palkintojenjakojuhla monipuolisella ohjelmalla, josta mainittakoon nyrkkeilynäytös, huumoria, arvontaa, nuolenheittoa, fortunapeliä y. m. Korviketarjoilu järjestetään. Omat sokerit mukaan. Huvimatkailijat tervetuloa! Lopuksi leikkiä. *Mila.*

Tietoja kotimaasta

HARVINAINEN KUOLEMANTAPAUS. Kuuromykkäin vanhainkotiin, joka sijaitsee Kakskerrassa, otettiin viime helmikuussa hoidokiksi Maksamaasta kotoisin oleva miespuolinen vanhus, joka oli sekä kuuromykkä että sokea. Keväällä hänet vatsasairauden vuoksi toimitettiin täkäl. lääninsairaalaan, missä hänestä sairauden syyn selville saamiseksi otettiin röntgenkuva. Siinä kävi ilmi, että hänen vatsassaan oli iso joukko rautanauloja, neuloja ym. rautaesineitä. Hänen luokseen toimitettiin henkilö, joka voi vaihtaa ajatuksiaan hänen kanssaan, tiedustelemaan miten rautaesineet ovat joutuneet hänen vatsaansa. Tällöin hän, hämmästyneenä siitä, että asiasta oltiin tietoisia, tunnusti niitä jo viime joulukuussa itse nieleskelleensä tarkoituksella siten lopettaa elämänsä. Hänen vaimonsa, joka oli pitänyt aina hänestä hyvää huolta, oli silloin äskettäin kuollut ja nyt vanhus, joka oli kahta tärkeintä aistia vailla, luuli joutuvansa niin suureen puutteeseen, että katsoi olevan syytä itse lopettaa elämänsä mainitulla tavalla. Tiedustelijalle hän samalla ilmoitti syvästi katuvansa tekoaan, varsinkin kun hän on nyt mainitussa vanhain kodissa saanut hyvää hoitoa. Toimitetussa leikkauksessa poistettiin hänen vatsastaan mm. 15 erikokoista rautanaulaa ja puukonterä, mutta hänen elämäänsä ei voitu enää pelastaa. Hän kuoli hiljakkoin ja hänet haudattiin Kakskerran hautausmaahan viime toukokuun 25 p:nä.

KUNNIAKÄYNTI Turun k. m. koulun ensimmäisen opettajan K. O. Malmin haudalla. Kesäk. 9 päivänä tapahtui todistusten jako Turun kuuromykkäinkoulussa, joka on työskennellyt poikkeuksellisissa oloissa koko lukuvuotensa vuokrahuoneistossa. Koulun oppilaat, opettajakunta ja joukko lasten omaisia oli saapunut tilaisuuteen, joka aloitettiin suvivirrellä runsaasti kukkasin koristetussa salissa. Koulun johtaja teroitti lasten mieliin työnteon merkitystä nyt alkavan kesäloman aikana sekä lukemisen merkitystä kuuroille lapsille heidän kielitaitonsa kartuttamiseksi. Todistusten jaon jälkeen seurasi yhteinen rukous ja lopuksi laulettiin virsi. Suurin osa oppilaista matkusti kesäkuun 10 p:nä koteihinsa.

Jo edellisenä iltana koulu oli yhdessä Turun Kuuromykkäin yhdistyksen kanssa käynyt koulun ensimmäisen opettajan Karl Oskar Malmin haudalla kunnioittamassa hänen muistoaan sen johdosta, että Malmin kuolemasta oli kulunut tällöin 80 vuotta. Kuuromykkäin yhdistyksen kahden lipun tehdessä kunniaa kuuluisalle opettajalleen, joka itse on ollut kuuromykkä, astuivat hautakiven viereen opettajakunnan ja oppilaskunnan edustajat johtaja Urho Kierimon pitäessä puheen Malmin arvokkaan elämäntyön muistolle ja laskiessa opettaja- ja oppilaskunnan yhteisen seppeleen haudalle. Seppeleensä laskivat myöskin Turun Kuuromykkäin yhdistys ja Suomen Kuuromykkäinliitto.

60 VUOTTA täyttää Riihimäellä heinäkuun 20 p:nä rouva Olga Virtanen. Parhainta onnea monivuotiselle ja uskolliselle emännälleen toivottaa Riihimäen Kuurojenyhdistys.

KESÄKUUN 21 P:NÄ täytti Hilma Kallio 60 vuotta Ilmajoen pitäjässä Nopan kylässä. Hän syntyi samassa paikassa. Käytyään Ilmajoen k.m. koulua Elisabeth Elfvingin oppilaana, rovasti E. J. K. Luoma laski hänet Herran Ehtoolliselle. Nuorena Hilma antautui kehruualalle. Monet vuosi-

Hilma Kallio.

kymmenet hän on kehrännyt ja vieläkin kehrää villalankoja, sekä auttaa usein kesällä elonkorjuussa ja suuremmissa taloissa aputehtävissä tarpeen vaatiessa. Häntä pidetään ahkerana ja kelpo ihmisenä laajassa piirissä. Hänellä on oma sievä talo, jossa hän viettää leppoisia päiviä, pitkien vuosikymmenien töiden jälkeen. Hilma on myöskin Seinäjoen K. m. Yhdistyksen jäsen, kuurojen keskuudessa hän on rauhallinen. Jumalan siunausta 60 vuotiaalle! *A. H—ä.*

TAMPEREELLA täyttää 60 vuotta puuseppä *Emil Pitkäniemi.* Hän on syntynyt Hämeenkyrössä maanviljelijän poikana, käynyt Jyväskylän km. koulun, ja sitten puusepän kurssin kehittyen taitavaksi ja eteväksi puusepäksi. Hän on rakentanut kauniin Pyhäjärven rannalle Pispalaan oman talon, joka on ollut vuosikymmenien aikana kesäisin virkistävä ja mieluisa vierailupaikka, jossa Emil emäntänsä, (joka on ollut vainajana usean vuoden) kanssa on ollut herttaisena isäntänä. Hänen 4 lapsestaan 1 tytär Rauha on tunnettu taitavaksi tulkiksi.

Rehdille ja reippaalle Emelille toivotamme onnea ja jatkuvasti eteenpäin samaa hyvää vointia.

Eino Karilas.

SUOMEN KESKUSKAMARIN KULTAISEN ANSIOMERKIN 35 vuoden ansiokkaasti suoritetusta työstä toiminimi Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Osakeyhtiön palveluksessa sai Snellmaninpäivänä 12. 5. 1943 latoja Eino Karilas. Ensimmäisenä kuuromykkänä hän pääsi latojan oppiin monien vaikeuksien kautta 1. 4. 1904.

PASTORI URHO PALJAKKA on valittu Helsingin Töölön seurakunnan kappalaiseksi. Tapahtuneessa ehdollepanossa hän oli joutunut 3:lle tilalle, mutta vaalissa järjestys muuttui siten, että 1:llä sijalla ollut Karjalohjan kirkkoherra sai 89 ääntä, 2:lla sijalla ollut Töölön seurakunnan v. t. kappalainen 389 ääntä ja 3:lla sijalla ollut pastori Urho Paljakka 948 ääntä.

Onnittelemme pastori Paljakkaa, joka lämpimällä ja rehdillä suhtautumisellaan kaikkiin saavutti kuuromykkäin pappina ollessaan seurakuntalaistensa täyden ystävyyden, samoin kuin on käynyt hänen uudessa toimipaikassaan kuulevien parissa Pasilassa ja nyt Töölössä, mitä hänen saavuttamansa ylivoimainen äänimäärä osoittaa.

KUULUMISIA VIIPURISTA. Viipurin Kuuromykkäin Yhdistyksellä oli onnistuneet esitelmäpäivät 1—2 p:nä toukokuuta, Kirkkoseurakuntatalon Kerhohuoneustossa.

Osanottajia niillä oli ilahduttavan runsaasti matkavaikeuksista huolimatta.

Sisään astuessa tulijan silmään osui heti upea ja taidokkaasti maalattu ohjelmalista, josta ylistys ja kunnia, tait. J. Pykäläiselle. Siihen oli kaunein värein maalattu Viipurin uljas linna, lähiympäristöineen. Ja ohjelmaa siinä näkyi olevan aivan kerrakseen. Eräs esitelmänpitäjämme ei kylläkään ollut saapunut, matkaluvan myöhästymisen takia. Siitä ei voi muuta sanoa kuin: »Sika söi eväät» Pitkäseltämme.

Lauantaina — siis vappuna — alkoi ohjelma rovasti Myyryläisen pitämällä hartaushetkellä, jonka jälkeen puheenj. Otto Heiskanen piti tervetuliaispuheen ja julisti esitelmäpäivät avatuiksi.

Nyt lauloi hra A. Arasola Karjalaisten laulusta pari säkeistöä juhlan kunniaksi ja piti sitten mielenkiintoisen esitelmän ihmisten erilaisista luonteista. Varmasti moni katsoja vertasi itseänsä johonkin näistä eri ryhmistä. Ainakin allekirjoittanut hoksasi oman luonteensa tarkoin selitettynä (mutta enhän minä hyvät lukijani tässä käy teille selittelemään minkälainen luonne niistä sopi minulle).

Väliajalla nautittiin korviketta ja kilpaa ostettiin arpoja, sillä voittoja näkyi olevan kokonaista 4 kpl. Sen takia arvat menivätkin kaupaksi, että hurahti, eivät läheskään kaikki ennättäneet niitä ostaa.

Sitten oli hra T. Kaukiaisen runo, kauniilla viittomakielellä esitettynä: »Hiljaisuudessa vaeltaja». Arvo Arasola kertoi laajan ja opettavaisen kertomuksen japanilaisten elämästä. Nyt ainakin jokainen, joka oli kuulemassa tätä kertomusta, tietää miten voimakas kansa Japanin maassa elää.

Taisihan sitä ohjelmaa olla vieläkin, mutta ehkä allekirjoittaneen päästä on joku »ruuvi» höltynyt, joten »sahajauhot» ovat varisseet ulos ja näin ollen ei voi muistaa.

Sunnuntaina katseltiin (tai ne katselivat, jotka eivät ole ennen nähneet), Viipurin raunioita. Klo 13 oli kirkossa jumalanpalvelus. Illalla klo 16 alkoi jälleen jatko. Nyt oli ohjelmassa tervehdyspuhe, pst. Lauri Paunun esitelmä Mannerheimin elämästä, aina lapsuudesta alkaen, tähän päivään saakka.

Ja tulipa vihdoin viimein se kaikkien kiihkeästi odottama arvonta. Voittoina oli erittäin kaunis kuvataulu, jonka oli piirtänyt taiteilija J. Pykäläinen ja se esitti Viipurin maaseurakunnan kirkkoa, toinen oli leipälautanen ja 2 passikoteloa. Kaikki voitot oli saatu lahjana. Mutta jokainen pani toivonsa tietenkin tauluun. Arvonnan alkaessa oltiin niin jännittyneitä, että tukka oli jokaisella pystyssä. Takana istujat kurkoittivat kaulojaan paremmin nähdäkseen. Niin meni ensimäinen voitto, toinen ja kolmaskin. Nyt oli enää viimeinen — taulu — jäljellä. Jännitys oli huipussaan, yksi, kaksi, kolme, viisitoista sekuntia — kuka, kuka — pyöri tietysti jokaisen huulilla? Ja nyt »pamahti». Ensimäisen ja viimeisen voiton sai sama henkilö nimittäin hra Otto Hyytiäinen. »Onni yksillä, kesä kaikilla» pitää täydelleen paikkansa.

Kohtalo näkyi suosivan vain miehiä, sillä kaikki voitot voittivat miehet, me naiset saimme nuolla vain näppejämme. Vaan »ei auta itku markkinoilla», sanovat vanhat ja viisaat!

Nyt oli hra A. Arasolan esitelmä öljystä, sen etsimisen vaaroista ja vaikeuksista. M. Kokkolan runo, rovasti O. Myyryläisen esitelmä ja T. Kaukiaisen Maamme laulu. Koettelipa A. Arasola vielä meidän Viipurilaisten viisauttakin, järjestämällä tietokilpailut, jonka A. ryhmä voitti, kuten olla pitääkin. Ja palkinnoksi meidän B. ryhmän piti tarjota heille jokaiselle kahvit, mutta meidän suureksi onneksemme kahvi olikin (anteeksi) korvike, jo lopussa.

Niin oli taas edessä eron hetki. Oli jokaisen lähdettävä omalle taholleen, mutta taas uutta oppia saaneena.

Siis näkemiin vaan seuraavilla esitelmäpäivillämme ja entistä runsaslukuisemmin!

Elämä eroa on ja yhdyntää,
ystävät toisistaan eroittaa,
— Sumuinen sää —
Matkalla kuitenkin lohtuna olkoon tää;
maa, jossa elämme, aina ei kotimaamme.
Riemussa taivaan kerran kohdata saamme.

T. Kesäläinen.

FORSSAN KUUROJEN KERHON vuosikokouksessa, joka pidettiin Forsson työväentalolla helmikuun 28 p:nä, oli saapuvilla 16 jäsentä ja 3 vierasta. Kokouksen avasi kerhon puheenjohtaja Lauri Lilja. Vuosikokousta johtamaan valittiin hra Paavo Niinikangas ja pöytäkirjan pitäjäksi rva Anna Lilja, minkä jälkeen luettiin viime vuoden toimintakertomus ja tilit, jotka sellaisinaan hyväksyttiin ja johtokunnalle myönnettiin kiitollisuudella tili- ja vastuuvapaus kuluneelta vuodelta. Kerhon puheenjohtajaksi yksimielisesti valittiin edelleen Lauri Lilja. Suljetuilla lipuilla johtokuntaan tulivat hra Erkki Laakso, neiti Helena Marttila, rva Anna Lilja ja hra Vilho Jalava, varalle Osmo Laine ja Onni Heino. Tilintarkastajiksi tulivat hrat Kalle Tuominen ja Paavo Niinikangas, varalle Mauno Luoto. Pyötäkirjan tarkastajiksi valittiin hrat Kalle Mäkilä ja Eino Syrjälä. Jäsenmaksu pysytetään ennallaan. Liiton vuosikoukseen valittiin Lauri Lilja, varalle Erkki Laakso. Järjestysmieheksi valittiin Osmo Laine ja kirjeenvaihtajaksi edelleen rva Anna Lilja. Vuosikokouksen jälkeen pidetyssä johtokunnan kokouksessa valittiin varapuheenjohtajaksi Erkki Laakso, sihteeriksi neiti Helena Marttila, rahastonhoitajaksi Lauri Lilja. Ravintolaan tulivat rvat Vieno Mäkilä ja Anna Lilja, neiti Helena Marttila ja Vilho Jalava.

Kokouksen jälkeen oli arpajaiset ja fortunapeli. Arvottavana oli marmorilaatalla kaunis Suomen lippu, jonka voitti emäntä Vieno Mäkilä. Fortunapelissä tuli ensipalkinnon saajaksi Mauno Luoto, toiseksi Vilho Jalava ja kolmanneksi Erkki Laakso. Palkinnot fortunapeliin ja Suomen lipun oli kerholle lahjoittaneet hrat Onni Heino ja Erkki Laakso yhteisesti, josta heille kerhon puolesta lausutaan kiitokset.

LAHDEN KUUROJEN YHDISTYKSEN *esitelmäpäivät* pidetään elokuun 14—15 p:nä Lahden Yhteiskoululla alkaen 14 p:nä klo 19. Puhujiksi ovat lupautuneet fil. maisteri Margit Borg, pastori L. A. Paunu, toimittaja Rurik Pitkänen Helsingistä ja hra Arvo Arasola Kotkasta.

Jumalanpalvelus ja Herran ehtoollinen on Lahden kirkossa 15 p:nä elokuuta klo 12.

Elintarvikekortit mukaan. Tervetuloa!

KERAVALLA on kirkkopäivät seurakuntatalossa 22. 8.

KAJAANISSA pidetään *kuurojen kokous* ja *esitelmäpäivät* elokuun 28 ja 29 p:nä, alkaen Seurakuntatalossa lauantaina klo 18. Keskustellaan yhdistystoiminnan aikaansaamisesta Kainuun kuurojen keskuuteen. Liiton asiamies, toimittaja Rurik Pitkänen saapuu esitelmöimään. Muusta ohjelmasta mainittakoon mm. elokuvanäytös. Mahdollisesti saapuu myös pastori Heikki Hyvärinen pitämään jumalanpalveluksen sunnuntaina.

Maksuton korviketarjoilu. Varatkaa eväät ja

KIRJAPAINOOMME otetaan vakinaiseen toimeen:

1 kuuro poika
latojanoppiin

1 kuuro tyttö
tiikelipainajan-oppiin

1 kuuro tyttö
varastoapulaiseksi

Oy SURDUS Ab
Helsinki - Aleksanterinkatu 12

sokerit mukaan. Yösijan voi saada ilmaiseksi Osuusliike Maakunnan ja Pappilan pirteissä.

Tiedusteluihin vastaa herra Toivo Heikkinen, Ristijärvi, Jokikylä, Tapanivaara.

Tervetuloa katsomaan Kajaanin teollisuuslaitoksia ja tapaamaan toisia kohtalotovereita.

TURUN KUUROMYKKÄINYHDISTYS pitää tavanmukaiset esitelmäpäivät ensi syyskuun 18—19 päivinä myöhemmin ilmoitettavassa paikassa. Puhujiksi ovat lupautuneet pastori L. Paunu, toimittaja R. Pitkänen ja neiti Laina Vainola Helsingistä sekä oman paikkakunnan puhujat.

Johtokunta.

TERVEISIÄ TUTUILLE ja tuntemattomille.

Pauli Leikas, Joutsa,
Marjotaipale, Röykkälä.

KIITOS! Lausumme parhaat kiitoksemme tämän lehden välityksellä niille henkilöille, jotka auttoivat meitä perustaessamme tänne Iisalmeen uuden kuurojen yhdistyksen. Etenkin tahdomme kiittää rovasti Myyryläistä tämän hankkeen alulle panijana ja toimittaja Rurik Pitkästä hankkeen toteuttajana. Toivomme, että korkein työmme siunaisi.

Iisalmen seudun kuurojen yhdistys
Varapuheenjohtaja.

KIITÄN kaikkia niitä, jotka muistivat minua 60-vuotispäivänäni lahjoilla, kukilla, sähkein ja kirjein.

Jyväskylä. *Juho Toppila.*

KAIKILLE kuuromykkäystäville ja tuttaville, jotka lahjoin ja sähkein onnittelivat meitä hääpäivänämme, lausumme täten sydämelliset kiitoksemme. *Svea ja Arvo Helenius.*

HARTAIN KIITOS kaikille niille, jotka lahjoilla ja muulla tavalla muistivat minua Sortavalan Kuurojen Kerhon paluujuhlassa.

Ruskeala 4. 7. 43. *Eva Suoninen.*

Sydämelliset kiitoksemme kaikille niille sukulaisille ja ystäville, jotka seppelein, kukkasin, adressein, sekä sähkösanomin ovat kunnioittaneet rakkaan puolisoni ja äitimme

Aili Maria Sihvolan

muistoa ja lohduttaneet meitä suuressa surussamme.

Väinö Sihvola.
Kaija, Vaito, Pauli ja Ritva.

Maataloustöihiin ja hevosajoon tottunut

mies

saa paikan pienelle tilalle. Hyvä palkka.

os. Väinö Sihvola, Inkeroinen.

MAATALOUSTÖIHIN TOTTUNUT

kuuromykkä mies tai nainen saa paikan maatilalla missä jo ennestään on yksi kuuromykkä. Palkka ym. tiedot os.:

V. Löytämäki, Ikaalinen, Jylli.

VIHITTY

—

VAPPU MASALIN PAAVO HANTUNEN

Jyväskylä 13. 6. 43.

KIHLOISSA

—

MARTTA KORHONEN YRJÖ COLLIANDER
Helsinki Viitasaari

IMPI GRÖÖNROOS AHTI LEHTI
Turku Kuusjoki

Rakas puolisoni ja hyvä äitimme

Aili Maria Sihvola

(o.s. Miettinen)

synt. 22. 9. 1899, kuollut 4. 6. 1943, nukkui hiljaa kärsivällisesti kovat tuskat kestettyään Helsingin sairaalassa.

Puoliso, lapset, isä, sisko, ja veljet perheineen, sekä sukulaiset ja ystävät.

Oi kiitos kaikesta äiti rakas,
Sä elit omilles' kokonaan.
Oi miten monasti unohditkaan
Sä itses', meitä kun muistit vaan.

Raskaalla surulla ilmoitan, että rakas mieheni

Aarne Armas Hemmola

synt. 17. 10. 1892, kuoli 25. 6. 43 Seinäjoen sairaalassa leikkauksen jälkeen.

Syvästi kaivaten

Lyydia ja Soile Hemmola
(o.s. Sirviö)

Raskas oli päivätyösi,
väsyit ennen iltaa.
Kiiruhdit Sä Luojan luokse
mailta murheisilta.

Loppui tuska, tuli rauha, uni kaunis ikuinen.

Helsinki 1943 - Kirjapaino Oy. Surdus